

DARUJMO DJECI PRIČU!

Djela iz dječje književnosti imaju veliku umjetničku i odgojnu vrijednost i velik utjecaj na cjelokupni razvoj djeteta. Slikovnice, priče, stihovi, lutkarske i dramske predstave za djecu potiču razvoj spoznaje, socio emocionalni razvoj, razvoj govora i komunikacije, mašte i igre. Utjecaj priče na razvoj djeteta poznat je odavno. Svatko od nas sjeća se bar jedne priče iz svog djetinjstva.

ZAŠTO JE DOBRO ČITATI SVOM DJETETU?

Čitanje i pričanje priča djeci predškolske dobi:

- potiče bliskost i produbljuje emocionalnu vezu s osobom koja priča
- potiče na postavljanje pitanja te pomaže u spoznavanju i razumijevanju svijeta koji ga okružuje
- potiče razvoj pamćenja, mišljenja i zaključivanja
- potiče razvoj govora i bogaćenje rječnika
- razvija komunikaciju: postavljanje pitanja, iznošenje vlastitog mišljenja, pretpostavki
- potiče na prepoznavanje svojih osjećaja i osjećaja drugih
- potiče na razvoj suosjećanja, želje da pomogne drugom
- potiče na razvoj mašte, uživljavanje u ulogu drugog putem igre i igranja priče
- saznajemo o dječjim strahovima
- potiče razumijevanje socijalnih odnosa, prihvatanje pravila ponašanja, dobra i zla, pravde i nepravde.
- potiče zapažanje problemskih situacija, modele ponašanja i posljedice tog ponašanja, predlažu mogućnosti rješavanja sukoba
- potiče razvoj mašte i kreativnog izražavanja
- razvija ljubav prema knjizi i potiče na samostalno čitanje

ČITATI ILI PRIČATI?

I pričanje i čitanje imaju svojih prednosti i dobro je koristiti oboje.

Pri pričanju odrasla osoba zadržava vizualni kontakt sa djetetom, tekst može pratiti mimikom lica, izraziti osjećaje o kojima priča te pratiti interes djeteta i prema zapaženom tijeku i dužinu priče prilagoditi djetetu. Pri pričanju je važno da tekst pri svakom pričanju bude što sličniji (koliko je moguće) tako da dijete ne zbunjujemo. Djeca često traže da im pričamo iste priče i vole nas ispraviti kada nešto krivo kažemo. Djeci je važno znati slijed događaja, to im daje osjećaj sigurnosti. Dobro je i dijete uključiti u pričanje priče koju već poznaje potičući ga da zajedno s odraslom osobom govori tekst, postavi neko pitanje, otpjeva dio koji se pjeva i sl.

Čitanje djetetu također ima svojih prednosti. Dobro je da dijete samo odabere ono što želi da mu čitate. Prije čitanja odrasla osoba bi trebala sama pročitati tekst jer kada zna što slijedi u priči može bolje prilagoditi intonaciju i boju glasa tekstu. Pri čitanju treba se udobno smjestiti, djeca tada vole biti blizu odraslog, u krilu ili naslonjeni ako je više djece. Djeca vole gledati u slikovnicu ili u tekst čak i ako nema slika. To im daje osjećaj važnosti i bliskosti sa čitateljem. Treba se pobrinuti da nas ne ometa buka (druge djece, tv-a, razgovor drugih ljudi). Čitati treba polagano, izražajno, pravilno izgovarati riječi i pravilno naglašavati. Dobro je i koristiti pauze da bi dijete imalo vremena razmisliti o priči, pitati što ga zanima ili o onom što nije razumjelo. Ako dijete traži da mu više puta pričamo istu priču treba mu to i omogućiti. Tijekom čitanja, priču ne treba dodatno pojašnjavati ni analizirati ako dijete to ne traži no nakon priče treba potaknuti dijete na razgovor o njoj. Kada dijete želi razgovarati o priči to je znak da ga ona potiče na razmišljanje o tekstu, da smo pobudili emocije koje utječu na aktivno sudjelovanje u preradi priče. Tada možemo djetetu ponuditi poticaje za izražavanje doživljaja priče kao što je crtanje, zajednička izrada lutaka, igranje likova iz priče i slično.

GDJE I KADA ČITATI ILI PRIČATI PRIČE?

Tradicionalno, prije spavanja, ali i u toku dana kada se možemo djetetu posvetiti kraće vrijeme, zatim u čekaonici kod liječnika, tokom duge vožnje u autu, u knjižnici kada posuđujemo slikovnicu jednu možemo pročitati u čitaonici i uvijek kad nas dijete to traži a mi mu to možemo omogućiti.

I ZA KRAJ...

Jedna je majka svoga devetogodišnjeg sina, potencijalnog "genijalca" odvela Albertu Einsteinu da joj on osobno savjetuje kako da dječaka usavrši u matematici. "Pokušajte mu pričati priče" odgovorio je Einstein. Majka je uporno inzistirala da joj kaže nešto konkretno o matematici. Einstein joj je odvratio. "Pričajte mu priče ako želite da bude inteligentan, a ako želite da postane mudar, onda mu pričajte još više priča".

Prema Einsteinu, imaginacija potiče napredak.

*Pripremila : Marina Zajčić
prema „Bajke i priče za laku noć“, Susan Perrow*

DJEČJI VRTIĆ IVANIĆ GRAD